

SLUTRAPPORT avseende stiftsprojekten

Västerås stift, säkerhetsarbete med tyngdpunkt på kyrkliga inventarier (23835)

Västerås stift, säkerhetsanalyser (26024)

2009-08-10

Ulrika Beskow

Projektstart

Säkerhetsprojekten inleddes hösten 2006 med en informationssatsning som vände sig till anställda och förtroendevalda med ansvar för förvaltning av kyrkobyggnader i alla stiftets församlingar/samfälligheter. Under de utbildningsdagar som hölls på sex platser i stiftet var en av programpunkterna en allmän presentation av projektet och samtidigt lämnades ett erbjudande till församlingarna att få säkerhetsanalyser genomförda i kyrkorna.

Kyrkans Försäkring AB anlätades för att genomföra analyserna. Överenskommelse träffades om en ersättning av 10 000 kr inkl. moms per genomförd analys. Arbetet genomfördes av Staffan Westerberg, som just hade anställts av Kyrkans Försäkring som säkerhetschef. Det andra projektet startades som en direkt fortsättning på det första på grund av att fler församlingar än beräknat önskade få säkerhetsanalyser genomförda. De två projekten behandlas fortsättningsvis som ett projekt.

Säkerhetsanalyserna – genomförande, resultat och slutsatser

Se bifogad rapport från Kyrkans Försäkring AB

Analysernas främsta syfte är att varje enskild förvaltare görs uppmärksam på nuvarande säkerhetsnivå och de eventuella problem med säkerheten som finns i den aktuella kyrkan och därigenom inspireras till att genomföra förbättringar.

En mycket värdefull bieffekt är att man på stiftsnivå fått en samlad bild av säkerhetsläget ur alla relevanta aspekter. Man kan konstatera att det finns stort utrymme för förbättringar. Vår slutsats är - helt i överensstämmelse med Kyrkans Försäkrings – att problemen i stor utsträckning har med organisationen att göra. Vikten av att arbeta på ett strategiskt sätt för att höja säkerhetsnivån kan inte nog betonas. Det är också nödvändigt att det finns ett engagemang i respektive enhets högsta nivå. Säkerhetsarbetet måste vara med på agendan på alla nivåer!

Inventarieförteckningar

Arbetet med inventarieförteckningar började med en undersökning av behov och befintliga system. Planen var från början att en antikvarie skulle projektanställas för uppgiften, men det blev i stället Ulrika Beskow, som tog hand om den inom tjänsten som handläggare av kyrkoantikvariska frågor.

Det konstaterades att behovet av stöd hos församlingarna var stort. En genomgång av de program för inventarieförteckningar som finns på marknaden resulterade i slutsatsen, att det inte fanns något som på ett hållbart och tillförlitligt sätt fyllde de uppställda kraven. Kontakter togs också med Svenska kyrkans nationella nivå och med Riksantikvarieämbetet för att efterhöra om något arbete inom detta område pågick eller planerades där. När det visade sig

att så inte var fallet kopplades Västerås stifts IT-utvecklare, Max Salo, in. Han föreslog att ett särskilt webbaserat program skulle tas fram för ändamålet.

Under 2007 arbetade Max Salo och Ulrika Beskow tillsammans med utvecklingen av programmet, som sedermera döptes till Sacer. Avstämning gjordes under arbetets gång med bland andra John Rothlind, chefskonservator på Västerås kyrkliga samfällighet och Anna-Greta Eriksson på Riksantikvarieämbetet. Det ännu ofärdiga programmet visades också på RAÄ:s kyrkoantikvariska seminarium om kyrkliga inventarier i september 2007.

I december 2007 togs Sacer i drift av Köpings kyrka. Under hela 2008 har programmet vidareutvecklats i samarbete med Susanne Gustafsson, som anställdes av Köpings kyrkliga samfällighet för att registrera inventarieförteckningar i samfällighetens åtta kyrkor.

Sacer står kostnadsfritt till församlingarnas förfogande. Församlingen anmäler användare som tilldelas åtkomst till specifik kyrka med lösenord. Inregistrerad data lagras på Västerås stifts server.

Våren 2009 är ett 50-tal av stiftets ca 170 kyrkor anslutna till Sacer.

Den totala kostnaden för framtagning av Sacer har inte räknats ut. Från den kyrkoantikvariska ersättningen har 30 000 kr rekvirerats, avseende lönekostnad för Max Salo, uppskattad till 100 timmar à 300 kr. Totalkostnaden är naturligtvis avsevärt högre eftersom dels Ulrika Beskows arbetstid inte räknats med och dels Max fortsatt med utvecklingsarbetet och lagt ner åtskilliga ytterligare timmar.

Säkerhetsdagar

Som en avslutning på säkerhetsprojekten anordnades tre säkerhetsdagar, den 11 mars i Borlänge, den 12 mars i Mora och den 13 mars i Västerås. Inbjudan, som riktades till anställda och förtroendevalda med ansvar för säkerheten i kyrkobyggnader, skickades till alla stiftets ekonomiska enheter och lades ut på stiftets hemsida.

Avsikten med säkerhetsdagarna var dels att presentera det sammanställda resultatet av säkerhetsanalyserna och dels att förmedla kunskap i säkerhetsfrågor.

Säkerhetsdagarna var kostnadsfria för deltagarna.

Program

Säkerhetsdagarna hade följande innehåll:

Leif Eriksson, VD för Kyrkans Försäkring AB, redogjorde övergripande för resultatet av säkerhetsanalyserna

Staffan Westerberg, säkerhetschef på Kyrkans Försäkring AB, presenterade statistik från säkerhetsanalyserna och talade om brandskydd och stölskydd.

John Rothlind, chefskonservator, talade om stölsäkring av värdefulla föremål mm

Ulrika Beskow, stiftsjurist, hade en kort presentation om bl.a. kyrkoantikvarisk ersättning och inventarieförteckningar

Tidsmässigt låg tyngdpunkten på Staffan Westerbergs presentation av analyserna

Utvalda utställare från säkerhetsbranschen presenterade sina produkter och tjänster (t.ex. trådlös larmöverföring, säkerhetsmonter, larminstallation, larmbesiktning och låsringar)

I Västerås medverkade också Dick Forsberg från Räddningstjänsten i Sala.

Deltagande

I Borlänge: 18 personer från 9 kyrkliga enheter

I Mora: 19 personer från 8 enheter

I Västerås: 35 personer från 16 enheter

Totalt: 76 deltagare som representerade 33 olika ekonomiska enheter
(församlingar/samfälligheter) av 52 i stiftet

Av de kyrkor som analyserats representerades 77 %.

I Västerås deltog dessutom tre personer från försäkringskonsulterna Bolander & Co och en reporter från tidskriften För

Kostnader

Kostnaden för genomförande av säkerhetsdagarna uppgick till ca 25 000 kr. I kostnaden ingår lokalhyra, lunch och kaffe för deltagare och medverkande samt hotellrum och resor för medverkande

Bilaga: PM avseende redovisning av utfört säkerhetsprojekt i Västerås stift / Kyrkans Försäkring